

P O S U D E K
oponenta rigorózní práce

Jméno a příjmení studenta: Bc. Kryštof Horn

Název práce: Trust podle Common Law a institut svěřenského fondu v novém občanském zákoníku

Jméno a příjmení oponenta: JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autor předkládá k uznání svou diplomovou práci na dané téma za práci rigorózní. Zvolil vysoce aktuální (a v současné době diskutované) téma svěřenského fondu a jeho pojetí v českém civilním právu, a to zejména s ohledem na rekodifikační úsilí. Téma, které právem zasluhuje zvýšenou pozornost odborné veřejnosti, jak o tom svědčí i několikaletá probíhající diskuse na mezinárodní i evropské úrovni (přínosné jsou tomto smyslu polemiky kontinentálních právníků s jejich protějšky z oblastí Common Law a smíšených jurisdikcí). Autor v úvodu své práce jasně vymezuje její cíle a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu nejsou v úvodu sice zřetelně naznačeny, ale z práce samotné je patrné, že autor zvolil analytický a komparativní přístup (Common Law, Québec, Skotsko, Izrael, JAR, Francie a další), který vhodně kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěl k syntetizujícímu poznatku. V tomto ohledu autor prokázal schopnosti nadhledu nad zákonným textem, projevil velkou znalost aktuální judikatury (zejména zahraniční), kterou kriticky rozebírá a patřičně zobecňuje. Svou prací se dotkl hned několika velmi diskutovaných problémů souvisejících s novou právní úpravou svěřenského fondu, a to nejen otázky povahy celého institutu (jenž jinak vhodně systematicky zařazuje do kontextu obecnější správy cizího majetku), ale i vzniku svěřenského fondu, dále otázky vlastnické autonomie vyčleněného majetku (včetně analýzy konceptu „duálního“ vlastnictví – str. 72), přičemž naznačil i širší souvislosti (insolvence, daňové konsekvence, interference s právem pozůstalostním atp.) a celkovou úlohu svěřenského fondu v kontinentálním systému vůbec s možnostmi jeho praktického využití. Pozornost věnoval také typologii fiducií a svěřenských fondů, využití v různých socio-ekonomických sférách, právnímu vymezení statutu a dohledu nad správou majetku vykonávanou svěřenským správcem.

2. Logická struktura a členění rigorózní práce:

Text (91 stran včetně úvodu a závěru) je celkově velmi přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle navazují. I další vnitřní členění odpovídá klasickým doktrinárním přístupům, zejména je respektováno předepsané členění pro odborný text, tj. úvod do problematiky, shrnutí dosavadního stavu poznání a odborné diskuse nad problémem, stručný rozbor judikatury a další teoretická východiska, nakonec závěr a úvahy de lege ferenda. Práce je rozdělena do 3 velkých kapitol, kdy první kapitola usiluje o vymezení a základní charakteristiku (analýzu) svěřenského fondu v tuzemské právní úpravě. Druhá kapitola (komparativní analýza) je pak věnována trustům a obdobným institutům v jednotlivých vybraných zahraničních jurisdikcích. Třetí kapitola (prakticky zaměřená) se celistvě věnuje několika otázkám (zda je svěřenský fond skutečně trustem, zda je jeho potřeba v kontinentálním systému odůvodněná a jaká je, resp. má být role rozhodovací praxe), na něž autor hledá (a nutno říci i nalézá) svou prací odpověď.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

Při zpracování tématu byl použitý dostatečný počet bibliografických pramenů (zahraničních i českých), které autor správně uvádí a na konkrétních místech vždy cituje v souladu s citační normou. Poznámkový aparát je zcela adekvátní. Výběr literatury a pramenná základna je reprezentativní a zahrnuje relevantní tituly naší i zahraniční nauky. Lze ocenit, že autor neváhá konfrontovat základní názory české i cizojazyčné doktríny a jejich odlišná stanoviska zasadit do širšího kontextu a opatřit vlastním hodnocením a závěrem.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava rigorózní práce

Jazyková i stylistická úroveň práce je výborná. V práci jsem neshledal žádných gramatických chyb ani stylistických nedostatků. S právní terminologií je pracováno správně.

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce předkládá řadu podnětných názorů a závěrů. Pracuje s bohatou judikaturou (cca 100 rozhodnutí nejrůznějších soudních stolic) a komentuje mnohá legislativní řešení skotská, britská i irská. Za významný (a zcela správný) pokládám kromě jiného i závěr o tom, že v úpravě OZ 2012 zcela absentují výslovná ustanovení regulující vztah svěřenského fondu zřízeného *mortis causa* a institutů dědického práva. Autor sice dospívá k optimistickému závěru, že zřizovací instrument svěřenského fondu musí respektovat ustanovení o povinném dílu, leč argumenty tomu svědčící dále neuvádí, přičemž podobný závěr nelze opřít o žádné pozitivní ustanovení OZ. Při ústní obhajobě by se autor mohl blížeji vyjádřit zejména:

- k povaze vlastnické autonomie vyčleněného majetku (nabízí se srovnání kupř. s Lichtenštejnskou úpravou)
- vymezit relaci trustu k ustanovením práva dědického – varianty možného řešení
- k otázce veřejnoprávní registrace fondů – zde se nabízí srovnání s francouzskou úpravou

6. Odborná kvalita zpracování tématu rigorózní práce

Práce je po odborné stránce standardní a splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně, a to jak rozsahem, tak kvalitativní analýzou. Prokazuje autorovy výborné znalosti vybrané hmotněprávní problematiky komparovaných úprav, jakož i souvisejících procesních otázek a celkovou širší orientaci ve zvolených oblastech analyzovaných právních řádů a neshledal jsem v ní žádné zásadní nedostatky.

Závěr:

Předložená práce prokázala autorovu samostatnost při zpracovávání nelehkého tématu s komparativním prvkem, jeho schopnost zorientovat se v zákonné úpravě a doktrínách vybraných států. Práci proto doporučuji k uznání za rigorózní a dále k ústní obhajobě s hodnocením **výborně**.

Rigorózní práci hodnotím stupněm: výborně.

Datum: 17. 2. 2015

Podpis oponenta rigorózní práce
JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D